herpy

GEKKOER

Cyrtodactylus peguensis

En nattaktiv gekko fra Myanmar, Thailand og Vest-Malaysia, kjent fra skogene ved Pegu. Det finnes bare få pålitelige stellopplysninger om arten, så veiledningen bygger på erfaringer med andre arter i slekten og er et forsiktig utgangspunkt.

Familie: Gekkonidae Engelsk: Pegu bent-toed gecko Tidligere navn: *Gymnodactylus peguensis* Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**7 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**8-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende og bakkelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**23-27 °C**
Temperatur, natt	**20-23 °C**
Luftfuktighet	**60-90 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt**
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene eller parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Kullstørrelse	**1-2 egg**
Inkubasjon	**90-150 dager** ved 22-25 °C

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
EU-vedlegg	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Cyrtodactylus peguensis er en middels stor, slank gekko i slekten *Cyrtodactylus*. Slektsnavnet betyr "krum finger" og henspiller på de lett bøyde tærne. Arten ble beskrevet i 1893 av George Albert Boulenger etter dyr samlet inn ved Palon i Pegu-regionen i det sørlige Myanmar, og det vitenskapelige navnet henviser til dette stedet. Den het opprinnelig *Gymnodactylus peguensis*.

Den største registrerte lengden fra snute til kloakk er 70 mm, så voksne dyr blir omtrent 7 cm uten hale. Den samlede lengden med hale er ikke dokumentert. Arten skilles fra andre arter i den samme gruppen på en kombinasjon av skjelltall, blant annet antallet porer hos hannene, og ikke på fargen alene, så et dyr bør bestemmes av noen som kjenner slekten.

Taksonomien har vært i bevegelse. En tidligere underart, *C. peguensis zebraicus*, er siden 2018 en selvstendig art, *Cyrtodactylus zebraicus*, og den er ikke nært beslektet med *C. peguensis*. Eldre opplysninger om hold og avl bruker ofte det gamle navnet, så de kan handle om den ene eller den andre arten. Dyr fra den sørlige delen av Thailand regnes av og til til *C. zebraicus* og ikke til *C. peguensis*.

Temperament, fargevarianter og levealder er ikke dokumentert for arten, og de 8-10 årene i faktaboksen er et anslag. Slekten har rykte på seg for å være sky og rask, og det er klokt å regne med det samme her.

Utbredelse og leveområde

Cyrtodactylus peguensis er oppgitt fra Myanmar (Pegu-regionen og Tenasserim), Thailand og Vest-Malaysia. Typelokaliteten er Palon i Pegu-regionen. Arten er også blitt nevnt fra India, men det anses som en feil.

Utbredelsen i Thailand og på Malaysiahalvøya er uavklart, fordi sørlige bestander tidligere er blitt regnet til underarten *zebraicus*, som nå er en selvstendig art. Funn av dyr i fangenskap eller feilbestemte dyr kan forekomme på kartet.

> **Naturlig utbredelse:** Myanmar (Burma), Thailand og Malaysia.

LEVEOMRÅDE

Det finnes ingen detaljert beskrivelse av *Cyrtodactylus peguensis* i naturen. Arten regnes som en skogslevende gekko, og slektninger på Malaysiahalvøya lever i lavlandsskog ved vassdrag og i sumpskog.

Klimaet i utbredelsesområdet er tropisk med en tydelig regntid og tørketid, men de nøyaktige temperaturene og høydene er ikke dokumentert for arten. Som arbeidsantakelse bør terrariet derfor ha en fuktig, skogaktig innredning med mulighet til å velge mellom fuktige og litt tørrere steder. Biotopen i faktaboksen er et anslag.

Stell

TERRARIET

Opplysningene her er lånt fra beslektede arter i slekten *Cyrtodactylus* og fra de generelle kravene til nattaktive, klatrende gekkoer fra fuktige områder, ikke fra *C. peguensis* selv. De generelle kravene sier minst 6 × 6 × 8 ganger kroppslengden (snute-kloakk) til et par, noe som for en art på 7 cm gir omtrent 40 × 40 × 55 cm. Et enkelt voksent dyr bør likevel ha minst 60 × 40 × 60 cm (lengde × bredde × høyde), og et par noe mer. Større er bedre, fordi arten er aktiv og jakter om natten.

Innred med en fuktig bunn av kokosfibre eller torv, områder med sphagnum, greiner, korkbark og planter, slik at dyret både kan gå på bakken og klatre lavt. Gi alltid minst to skjul, ett ved bunnen og ett høyere oppe, fordi arter i slekten trenger å føle seg trygge. Små hull i sidene gir ventilasjon uten å tørke ut bunnen helt. Arten har sart hud, så unngå skarpe gjenstander og trange sprekker der den kan sette seg fast.

TEMPERATUR

Det finnes ingen dokumenterte temperaturer for *Cyrtodactylus peguensis*. Beslektede arter fra fuktig skog holdes ved romtemperatur fra litt over 20 °C til omtrent 26 °C med en kjøligere natt, og det brukes her som utgangspunkt: 23-27 °C om dagen og 20-23 °C om natten.

Det er ikke dokumentert behov for et varmt solsted, og arten er ikke kjent for å sole seg. En svak varmematte på siden kan hjelpe hvis rommet er kaldt, men styr den alltid med en termostat. Hold øye med dyret: gjemmer det seg hele tiden eller nekter å spise, kan temperaturen være feil. Mål både øverst og nederst.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Arten er sannsynligvis avhengig av høy luftfuktighet, men tallene er lånt fra slektninger. *C. irianjayaensis* holdes ved 70-100 % og *C. elok* ved 70-85 %. Som utgangspunkt for *C. peguensis* sikter man mot 60-90 %, med de høyeste verdiene om natten.

Spray terrariet minst en gang daglig, og la overflaten tørke litt mellom hver gang, så det ikke oppstår mugg. Ha et lag med vedvarende fuktig substrat, for eksempel sphagnum, der dyret kan søke inn. Sett fram en lav skål med friskt vann, som skiftes daglig. Noen arter i slekten ligger i vannet, så skålen bør være stor nok til at dyret kan sitte i den. Om *C. peguensis* gjør det, er ikke dokumentert.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Det finnes ingen dokumentert kunnskap om hvor mye lys *Cyrtodactylus peguensis* krever. Arten er nattaktiv, og beslektede arter klarer seg med svak belysning. Et svakt UVB-lys regnes som gunstig, men ikke nødvendig, og UVB er derfor satt til valgfritt.

Tilbyr du UVB, velg en svak kilde beregnet til skyggedyr, og plasser den slik at en del av terrariet alltid ligger i skygge, og dyret kan trekke seg tilbake. La lyset følge en fast døgnrytme med omtrent 12 timers lys, og sørg for helt mørkt om natten. Skarpe spotlamper skal unngås.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Arten er insektspiser. Opplysningene om fôr er lånt fra slektninger og er ikke dokumentert for *Cyrtodactylus peguensis*. Gi sirisser, dubia-kakerlakker og lignende insekter som er mindre enn avstanden mellom dyrets øyne. Store arter i slekten tar også større byttedyr, men det er ikke relevant for en art på omtrent 7 cm.

Et utgangspunkt er å fôre voksne dyr omtrent tre ganger i uken og unger oftere. Pudre fôrdyrene med kalk, annenhver gang med kalk med D3-vitamin, og oftere til hunner som legger egg. Fôr om kvelden, når dyret er aktivt, og ta ut døde insekter. Spre gjerne fôret utover, så dyret får lov til å jakte.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Slekten har rykte på seg for å være sky, rask og med tynn, sart hud som lett revner. Blir den grepet, kan den bite. Håndtering frarådes derfor, og et dyr skal alltid få tid til å falle til ro etter en flytting. Hvis du må ta det opp, la det krabbe fra hånd til hånd og unngå å klemme.

Arter i slekten er ofte territoriale, og *C. peguensis* holdes derfor best enkeltvis. Et par kan prøves hvis terrariet er stort og har mange skjul, men ikke alle par passer sammen, og dyrene skal skilles straks ved tegn på uro. Hold aldri to hanner sammen. Hvordan akkurat *C. peguensis* oppfører seg sammen, er ikke dokumentert.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsforskjellene hos *Cyrtodactylus peguensis* er ikke beskrevet i detalj. Hannene har 8 porer foran kloakken og 17-19 porer på lårene, så de kan kjennes på dem med en lupe. Hos hunnene mangler porene eller er svakt utviklet.

Kjønnsmodning og vekt er ikke dokumentert for arten. Som tommelfingerregel for gekkoer av denne størrelsen bør dyrene være minst 18 måneder før de settes sammen, og hunnen skal være i god hold.

PARRING

Det finnes få erfaringer med avl av arten i fangenskap, og sesong og hvileperiode er ikke dokumentert. Beslektede arter er blitt oppdrettet ved romtemperatur året rundt uten en tydelig vinterpause.

Sett hannen inn i hunnens terrarium og følg dyrene de første dagene. Skill dem ved bitt, jakt eller en hunn som skjuler seg hele tiden. Mange par er ikke forenlige, og et par som ikke vil, bør ikke tvinges.

EGGLEGGING OG KULL

Arten legger egg. Kullstørrelsen er ikke dokumentert, men arter i slekten legger nesten alltid 1-2 egg, og det er tallet i faktaboksen. Hunnen legger sannsynligvis eggene skjult i bunnen under et skjul.

Gi en eggleggingskasse med fuktig sphagnum eller kokosfibre. Intervallet mellom kullene er ikke dokumentert. Hunnen bruker mye kalk, så tilby kalkpudrede insekter og eventuelt små biter av sepiaskall, og stopp avlen hvis hun går ned i vekt.

INKUBASJON

Flytt eggene forsiktig, uten å vende dem, til en liten boks med lett fuktig substrat, for eksempel vermikulitt eller perlitt, og legg dem halvt ned. Rugetemperaturen er ikke dokumentert for arten. De 22-25 °C i faktaboksen er et anslag som tilsvarer den kjølige romtemperaturen slektningene holdes ved, og det er klokt å holde seg under omtrent 26 °C.

Klekketiden er heller ikke dokumentert. De 90-150 dagene i faktaboksen er et anslag, og rugingen kan ta flere måneder. Vær derfor tålmodig, og kast ikke egg som ser sunne ut.

OPPDRETT AV UNGER

Det finnes ingen dokumenterte erfaringer med oppdrett av unger av *Cyrtodactylus peguensis*. Ungene kan sannsynligvis holdes som de voksne i en mindre utgave av oppsettet.

Flytt dem til en liten boks med tørkepapir eller fuktig sphagnum og skjul, og spray daglig. Gi små, kalkpudrede insekter, som spretthaler, bananfluer og små sirisser, så snart dyrene spiser. Hold ungene adskilt hvis de viser tegn på territorial atferd, og veg dem jevnlig.

Helse og vanlige feil

Det finnes ingen artsspesifikk kunnskap om sykdommer hos *Cyrtodactylus peguensis*. Typiske problemer hos arter i slekten og andre gekkoer i fangenskap er:

- Tørr luft og tørr bunn, som gir hudproblemer og hudrester på tærne. Sørg for fuktige steder og spray daglig.
- Kalkmangel, særlig hos eggleggende hunner. Pudre fôret og tilby kalk.
- Parasitter hos viltfangede dyr. En avføringsprøve hos en veterinær med erfaring på krypdyr er en god idé.
- Stress ved håndtering og for lite skjul, som gir nektet fôr og vekttap.
- Sår etter slagsmål hvis dyrene holdes sammen.

Oppsøk veterinær hvis dyret går ned i vekt, ikke spiser i flere uker eller virker slapt.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.